

Kolt-Hasselager Fællesråd

Aarhus Kommune
Teknik og Miljø
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Dato: 30. november 2021

Grønne temaplaner, Høringssvar

Kolt-Hasselager Fællesråd har gennemgået forslagene til de tre temaplaner:

- "Et grønnere Aarhus med mere blå", Tillæg nr. 105 til Kommuneplan 2017
- "Temaplan – Landskabet i Aarhus", Tillæg nr. 106 til Kommuneplan 2017
- "Temaplan – Naturen i Aarhus", Tillæg nr. 107 til Kommuneplan 2017

Fællesrådet har valgt at afgive ét samlet høringssvar til de 3 forslag til temaplaner, da de alle i et vist omfang handler om at gøre Aarhus til en grønnere kommune, bl.a. gennem en øget tilgang af grønt samt bevarelse af vores allerede eksisterende grønne områder, naturen og landskaberne i og omkring Aarhus.

Vores høringssvar tager afsæt i vores lokale udviklingsplan, der blev vedtaget på Fællesrådets generalforsamling i marts 2019 og som er udarbejdet på baggrund af flere borgermøder og input fra området unge.

Et af temaerne i udviklingsplanen er netop miljø, klima, grønne arealer og fællesskab i Kolt-Hasselager, som beskriver borgernes visioner i relation til disse emner.

EN GRØN/BLÅ KOMMUNE - IKKE KUN DET CENTRALE AARHUS

Helt overordnet kan vi kun støtte op om, at Aarhus skal være en grønnere by med mere blå. Vores afsæt er dog, at det ikke alene skal dreje sig om den central del af Aarhus, men absolut i lige så høj grad drejer sig om vores lokalområde, da vi betragter Kolt-Hasselager som et afgrænset og sammenhængende bysamfund.

Vi har brug for vores egne helt lokale grønne områder og vil ikke ses som en integreret del af Aarhus by. Grønne områder i Risskov er fint for dem, der bor i nærheden af dem, men er intet værd for os i Kolt-Hasselager.

Vi ønsker ikke alene at være en "lagerplads" for byggegrunde, der kan sælges til byfortætning og tæt-lav bebyggelse, mens vi ser vores grønne åndehuller blive "ædt" af ønsket om at sælge grunde.

Det værste der kan ske er, at vi tillader, at Kolt-Hasselager fortættes i en sådan grad, at vi mister de helt lokale og nære naturområder og grønne åndehuller.

BIODIVERSITET M.M.

Som lokalsamfund lægger vi vægt på biodiversitet og grønne områder. Vi oplever det derfor som en trussel når, der bliver placeret flere og højere boliger tættere og tættere på de grønne områder samt direkte på arealer, vi gerne så anvendt i fællesskabets tegn og til at fremme biodiversitet.

Kolt-Hasselager Fællesråd

Mange boliger kan netop medføre mangel på biodiversitet. Det er derfor både af væsentlig værdi og appellerende for potentielle nye borgere i vores lokalområde, at vi tænker i alt fra insekthoteller til at værne om biodiversitet og bæredygtighed i valget af beplantning og bevoksning.

Vi ønsker af princip, at fællesarealer beplantes med varierede arter af træer, buske og ikke mindst nytteplanter.

Vi vil værne om de våde områder i vores nærhed og sætter også stor pris på, at regnvandsbassiner etableres med fokus på biodiversitet og forskønnelse af området i skøn forening. Vi ser også gerne, at der ved nybyggeri stilles krav om regnvandsopsamling til brug i boligen - også når der er tale om almennyttigt boligbyggeri.

Vi ønsker at bevare vores småskove og værne om grønne pletter og kiler gerne i kombination med legepladser. Et eksempel er den grønne kile fra arealerne bag Bavnehøj Skole (ud mod Skanderborgvej) og op mod det grønne område ved Koltvej. Vi ønsker også at bevare det mere markante grønne, rekreative område bag Kolt Bydelscenter og den tidligere Kolt Skole.

Vi ønsker også yderligere skovrejsning i vores lokalområde, hvis det er muligt og sker i konstruktiv dialog med de lodsejere, der ejer de arealer, hvor skovområderne kunne etableres.

KOLT-HASSELAGER FÆLLED - ET NYT GRØNT OMRÅDE FOR OS ALLE

Vi foreslår, at der i Kolt-Hasselager etableres et nyt fælles, grønt område som kan understøtte fællesskabet, fremme biodiversiteten og aftage regnvand.

Det drejer sig om området Koltvej 46 i Hasselager, hvor der engang lå en rideskole og som præcis ligger midt i byen (matrikel nr. 8bb, 8bz, 8g samt dele af 8c og 6f). Lokalt kalder vi dette område for fælleden.

I vores nye grønne område drømmer vi netop ikke om pænt slået grønt græs men om, at mosen¹ i området kan forblive, at det våde areal omkring mosen kan udvikle sig til eng og det nærliggende tørre område til overdrev.

Sådan kan vi inden for et forholdsvis lille område fremme biodiversitet og et rigere dyreliv. Området har yderligere den fordel, at det har sammenhæng til flere andre små grønne områder via stier.

I området er desuden opstået en sø, som helt naturligt aftager vand fra området og sagtens kunne aftage yderligere vand.

Hvis vi kan få dette område, hvor en stor del for øjeblikket er udlagt til boligareal, vil det støde op til den eksisterende lille park på Koltvej. Dermed kan vi endelig få et større sammenhængende grønt område, som matcher byens størrelse i dag – og som også fremtidssikret i forhold til en forventet befolkningsvækst i vores lokalsamfund.

Fælleden skal være mødested for os alle på tværs af alder. Vi drømmer om, at dette nye fælles grønne område rummer både shelters og bålplads samt et overdækket mødested. På sigt drømmer

¹ Mosen er i kommuneplansammenhæng beskrevet som et regnvandsbassin.

Kolt-Hasselager Fællesråd

vi endvidere om at skabe et fælles – og måske endda eksperimenterer – mødested drevet med vind- og solenergi.

Vi ønsker det samlede område udlagt som bypark med særlige tiltag til at fremme biodiversitet og natur.

ET GRØNNERE OG MERE BLÅT KOLT-HASSELAGER

Vi forestiller os, at vi her i Kolt-Hasselager indgår i et borgerinitiativ om at gøre Kolt-Hasselager mere grønt og blå. Vi er bl.a. klar til at bidrage til at "så" vild natur og plante nytteplanter, etablere vandløb, der kan håndtere regnvand ved kommende voldsomme regnskyl m.m.

Vi mener også, at vi i højere grad selv skal have mulighed for at eksperimenterer med at opsamle vand til vask af tøj og toiletskyl og vi ønsker derfor at fremme opsamling og anvendelse af regnvandet.

Vi vil gerne være med til at fremme mere "vild natur" og lidt mindre kultiveret natur. Vi vil også gerne være med til at udfordre opfattelsen af, at rabatter og eksisterende grønne arealer i højere grad kan bestå af blomsterblandinger i stedet for græs. Det kunne f.eks. være rundt om regnvandsbassiner samt langs stier og veje. Her skeler vi især til gode eksempler i midterrabatten på Skanderborgvej fra Viby og ind mod Aarhus centrum eller Rådhusparken.

I de eksisterende små grønne områder, pladser, rabatter o.l. foreslår vi, at der i højere grad indgås en dialog med grundejerforeningerne om at have mere fokus på overdrev, ligesom det samme kan ske på kommunens egne arealer i vores lokalområde. Stille og roligt kan vi dermed gå fra slået græs og dyr vedligeholdelse til i højere grad at fremme diversiteten i naturen. Vi stiller os som fællesråd gerne til rådighed for denne konstruktiv dialog med grundejerforeningerne.

I samme ombæring kunne vi tænke i bæredygtighed og i højere grad sikre, at der plantes oprindelige danske nytteplanter.

Fra fællesrådets side stiller vi os gerne til rådighed for at pege på områder, der i forvejen bliver oversvømmet ved kraftige regnskyl eller vedvarende regn. Dem fremviser vi gerne ved besøg. Et eksempel på et sådant område er bl.a. et mindre grønt område ved Pilegårdsvej/Bavnegårdsvej samt Oasen.

OMKRINGLIGGENDE LANDSKABER OG NATUROMRÅDER

Vi støtter selvfølgelig op om, at de karakteristiske landskaber og den eksisterende natur i og omkring Aarhus skal beskyttes og bevares.

Ideen om at skabe større sammenhæng mellem naturområder på tværs af både kommunen og de tilstødende kommuner er god, men er reelt alene noget, der kun lader sig gøre for større naturområder, hvortil mange kan have en længere afstand.

Det værste der kan ske er, at vi tillader, at byen fortætter i en sådan grad, at vi mister de lokale naturområder og åndehuller, som i stedet erstattes af nogle større sammenhængende områder, der bare - for langt de fleste af os - ligger langt væk.

Vi har derfor i Kolt-Hasselager i særlig grad et fokus på de omkringliggende områder tæt på vores lokalsamfund og ønsker tilgængeligheden til disse områder sikret.

Formand: Karen Balling Radmer, Skovvænget 33, 8361 Hasselager. Email: formand@kolphasselager.dk Mobil: 51562531

www.kolphasselager.dk

Kolt-Hasselager Fællesråd

Vi vil i den sammenhæng fremhæve cykelsti, der er under etablering langs Giber Ringvej fra Bering Kirke og hen over de to motorveje og videre mod Edslev. Dette kobler til Jeksedal-fredningen og er derfor en rigtig god idé.

Herudover vil vi også fremhæve et behov for at koble Kolt-Hasselager til Ormslev med en sikker cykelsti, herunder på Alléen mod Constantinsborg, hvilket giver adgang til Brabrand Sø og Aarslev Engso.

På den måde sikres større adgang fra Kolt-Hasselager til disse områder - noget der ville være en fantastisk mulighed i fritiden. Men det er i dag for farligt at køre denne strækning.

Vi ønsker også at påpege, at det er meget væsentligt, at vi bevarer det grønne område fra Katstrup/Enslev og op mod Coop Ferskvarelager, da denne grønne kile er den eneste syd for Skanderborgvej og nord for jernbanen. Til trods for nærheden til industri, så er det i Kolt-Hasselager et væsentligt lille åndehul, som vi ikke ønsker bliver bebygget.

I forhold til værdifulde landskaber vil vi gerne pege på området nord for Fuglekærvej, hvor der ligger en mose med stiadgang. Dette område har stor værdi og der bør sikres adgang til området for lokalbefolkningen. Vi foreslår derfor, at kommunen indgår i en dialog med lodsejer herom.

Tilsvarende vil vi også fremhæve det særlige landskab ved Pinds Mølle og langs med Aarhus Å, hvor motorvejen krydser ådalen, som et område med god landskabskarakter og tilgængeligheden hertil skal derfor sikres.

Vi sætter særlig pris på de åbne landskaber, hvor det dyrkede landskab ligger side om side med gravhøjene, og netop derfor skal vi i høj grad respektere de kulturhistoriske minder i form af disse høje.

Endelig vil vi opfordre til i højere grad at formidle viden om eksistensen af de lokale naturområder og med skiltning gøre dem kendte. Dette gør sig ikke mindst gældende i de områder, hvor der er en høj grad af tilflytning og hvor viden om de "gemte perler" ikke overleveres. For fællesrådets eget vedkommende er netop denne vidensoverlevering et indsatsområde.

KONKRETE BEMÆRKNINGER TIL TEMAPLANERNE

Kolt-Hasselager Fællesråd ser overordnet meget positivt på de gode intentioner, der er lagt til grund for udarbejdelsen af de 3 temaplaner, herunder særligt temaplanen om et grønnere Aarhus med mere blå.

Vi vil herunder særligt fremhæve de virkemidler og retningslinjer, der skal sikre, at man når i mål med de gode intentioner. Som eksempler på nogle af de emner vi særligt har hæftet os ved kan nævnes:

- Fokus på bevarelse af de eksisterende grønne områder og parker.
- Mål for andelen og kvaliteten af grønt i de grønne områder helt ned til det enkelte boligområde.
- Krav om nærhed og tilgængelighed til grønne områder.
- Indtænkning af regnvand og vådområder i de grønne områder for at skabe merværdi.

Kolt-Hasselager Fællesråd

- Krav om, at opholdsarealer skal være sammenhængende, opholdsegne og have rekreativ karakter samt at de udformes på en måde, der giver et varieret oplevelsesrigt grønt miljø med høj kvalitet og biodiversitet.
- Krav om, at opholdsarealerne skal fungere som mødesteder, der understøtter lokale fællesskaber på tværs af alder, hvor der mulighed for ophold og fysisk aktivitet.

Der er dog også dele af temaplanerne, som ikke er specielt opløftende læsning. Her kan vi særligt fremhæve den del af redegørelsen, der omhandler byparker og grønne områder samt kirkegårde i temaplanen om et grønnere Aarhus med mere blåt (s. 39 ff).

Heraf fremgår det, at område 139 Kolt Østervej, Bavneparken er et område, hvor der er iværksat afklaring af grundlag for en eventuel planlægning for udvikling/omdannelse eller hvor der er igangsat planlægning, som forventes at blive prioriteret frem for udpegningen til bypark og grønne områder. I forhold til område 139 er det, som vi læser det, sidstnævnte forhold, der gør sig gældende.

Det er i netop dette område, vi ønsker Kolt-Hasselager Fælled etableret velvidende, at det samlede område for nuværende tidspunkt er kommuneplanlagt til boligbebyggelse. Det samlede område er dog også en del af en større sammenhængende blå-grøn forbindelse beskrevet i temaplanen.

Det, der tilsyneladende nu lægges op til, er at bibeholde en del af området (ca. 1/3) som grønt område, mens den resterende del skal være et boligområde. På papiret kan det jo se meget opløftende ud: Vi får lov til at bibeholde en del af området som grønt.

Problemet er bare, at den del der bevares som grønt område, er den del, som hovedsageligt udgøres af det tidligere beskrevne moseområde og de tilstødende meget våde englignende arealer, mens det der skal være boligområde, er det beskrevne mere tørre overdrevsområde.

Den del, der nu foreslås bibeholdt som grønt område, lever ikke op til et af de andre kriterier, der er fastlagt i temaplanen: Nemlig, at regnvandsbassiner kan medregnes i opgørelsen af omfanget af grønne opholdsarealer, hvis arealerne kun periodevist er oversvømmet og hvis de i øvrigt er opholdsegne (FOP.7, s. 55).

Det er vores opfattelse, at det kun er en ganske lille brøkdel af det område, der bevares som grønt område, der kan betegnes som opholdsegnet. Det understreges også, hvis man i Aarhus Kommunes BorgerGIS tænder for laget "Oversvømmelse fra ekstremregn".

Vi har til stadighed kæmpet for at bevare det samlede område som grønt område og vores fælled. Vi vil derfor kæmpe videre, men vil indtrængende opfordre til, at boligbebyggelsen i området droppes allerede nu.

Afslutningsvis vil vi udtrykke vores håb om, at man ved den fremtidige fysiske planlægning af arealerne i Aarhus Kommune holder fast i de gode intentioner, der er fastlagt i temaplanerne – og ikke begynder at beskære de grønne naturområder, der er fastlagt i planerne, i jagten på flere byggegrunde.